

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH NR 1

IM. T. KOŚCIUSZKI

W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM

rok szkolny 2025/2026

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Zespołu szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. T. Kościuszki w Tomaszowie Maz. rok szkolny 2025/2026

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).

- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.
- Statut Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. T. Kościuszki w Tomaszowie Maz.

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. T. Kościuszki w Tomaszowie Maz. opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym.

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

I. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. T. Kościuszki w Tomaszowie Maz. jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego, a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- potrafi radzić sobie z niepowodzeniami,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

II. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. T. Kościuszki w Tomaszowie Maz. polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- i. **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych oraz chorób cywilizacyjnych,
- ii. **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- iii. **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej,
- iv. **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- i. współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,

- ii. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- iii. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- iv. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- v. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- vi. kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
- vii. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- viii. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- ix. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- x. przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- xi. wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych

- xii. wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
  - i. rozwijanie umiejętności społecznych uczniów,
  - ii. doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u młodzieży,
  - iii. poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. działaniami wojennymi na terenie Ukrainy) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
  - iv. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
  - v. kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

- vi. poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania i przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- vii. prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- viii. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- ix. poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów
- x. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
  - i. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
  - ii. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie),
  - iii. przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
  - iv. informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych środków zmieniających świadomość,
  - v. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego rekomendowanego przez NFZ i Ministerstwo Zdrowia,

- vi. udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
  - i. wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
  - ii. wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
  - iii. wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych,

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,

- i. prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- ii. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- iii. doskonalenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych.,

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW WYCHOWAWCZYCH

Podstawą działań zawartych w programie jest diagnoza dokonywana cyklicznie, na podstawie której dokonano oceny czynników ryzyka i czynników chroniących .

Opiera się ona na podstawie:

- - raportów z ewaluacji różnych obszarów życia szkolnego
- - analizy ankiet i kwestionariuszy badających różnorodną problematykę
- - ewaluacji przeprowadzanych programów profilaktycznych
- - analizy frekwencji
- - analizy sytuacji problemowych
- - wniosków z obserwacji wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły
- - dokumentacji pedagoga szkolnego i psychologa.

CZYNNIKI RYZYKA

Przez czynniki ryzyka należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego

oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Z dokonanych analiz wynika, że najczęstsze czynniki ryzyka występujące w Szkole :

- niepowodzenia szkolne,
- brak motywacji do nauki,
- duża absencja na zajęciach lekcyjnych,
- agresja i przemoc rówieśnicza,
- wulgaryzacja języka
- trudności w nawiązywaniu relacji rówieśniczych,
- kontakt z substancjami chemicznymi (alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy, leki)
- brak wsparcia i słabe zainteresowanie ze strony rodziców,

CZYNNIKI CHRONIĄCE

Przez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

W Szkole największy należy położyć na rozwijanie następujących czynników chroniących :

- pozytywny klimat szkoły
- zainteresowanie nauką,
- współpraca w zespole klasowym, szkolnym
- budowanie postawy odpowiedzialności za samorozwój
- budowanie postaw prospołecznych
- szkoła jako środowisko stwarzające okazje do przeżywania,

- poszanowanie prawa, norm, wartości i autorytetów społecznych i moralnych,
- pozytywna, silna więź emocjonalna z rodzicami,
- pozytywna więź z nauczyciel/ nauczycielami
- regularne praktyki religijne.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1) Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia,
- stwarza warunki do działania w szkole wolontariuszy,
- współpracuje z wychowawcami, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

i. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży depresją oraz zachowaniami niepożądanymi,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

ii. Nauczyciele:

- uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży depresją oraz zachowaniami niepożądanymi,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, negatywnych przeżyć związanych z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji, poszanowania drugiego człowieka,
- wspierają zainteresowania, pasje, rozwój ucznia,

iii. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy i zaufania, rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka,

- opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym,
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych.

iv. Pedagog szkolny/psycholog szkolny/pedagog specjalny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych predyspozycji oraz uzdolnień ucznia,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły,

- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej,
- prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.

v. Rodzice

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w spotkaniach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

vi. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami
- i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,

- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

V. Działania priorytetowe

W bieżącym roku szkolnym po uwzględnieniu wyników ewaluacji programu profilaktyczno – wychowawczego, priorytetów wychowawczo – profilaktycznych na bieżący rok szkolny oraz kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026, najważniejsze działania w pracy wychowawczej oraz profilaktycznej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- praca nad przestrzeganiem norm i zasad zachowania obowiązujących w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- rozwijanie myślenia analitycznego i postawy prozdrowotnej,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych,
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych,
- edukowanie w zakresie higieny cyfrowej, krytycznej analizy informacji oraz odpowiedzialnemu korzystaniu z narzędzi sztucznej inteligencji.

- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.
- wspieranie wychowawczej funkcji rodziny poprzez poradnictwo, kierowanie rodzin do odpowiednich instytucji pomocowych, kształtowanie prawidłowych postaw rodzicielskich

VI . Szczegółowe cele wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w roku szkolnym 2025/2026.

- Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły.

Zadania:

1. budowanie pozytywnych relacji społecznych.
2. rozwijanie kompetencji społecznych uczniów oraz wspieranie prawidłowego rozwoju osobowości młodzieży
3. integrowanie środowiska szkolnego, w tym uczniów z niepełnosprawnościami, przewlekłe chorych, odmiennych kulturowo i wielojęzycznych.
4. bezpieczne funkcjonowania w szkole uczniów.
  - Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym młodzieży.

Zadania :

- a) kształtowanie prawidłowych nawyków dbania o zdrowie własne i innych osób.
1. tworzenie i realizowanie polityki w zakresie zdrowego żywienia i aktywności
  2. fizycznej w szkole.
  3. tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego uczniów
    - Promowanie zdrowego stylu życia wśród młodzieży.

Zadania :

- a) profilaktyka agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy.
1. przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych przez młodzież, profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, hazardu,
  2. kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów,
  3. rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych młodzieży.
    - Upowszechnianie norm i wartości obowiązujących w szkole.
  4. kreowanie środowiska szkolnego, w którym wszystkie podmioty przestrzegają norm społecznych i traktują się szacunkiem,
  5. kształtowanie postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu,
  6. budowanie postawy szacunku do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną.

VII. Ewaluacja programu.

Działania wychowawczo- profilaktyczne zakładają powodowanie pozytywnych zmian w wiedzy i postawach uczniów. Analiza skuteczności tych zabiegów będzie polegać na bieżącym monitorowaniu. Program Wychowawczo- Profilaktyczny poddawany będzie ewaluacji i weryfikowany według potrzeb – ma charakter otwarty.

Narzędzia ewaluacji:

- sprawozdania wychowawców z realizacji klasowych programów wychowawczych
- ankiety skierowane do uczniów dotyczące ich postaw i zachowań;
- ankiety skierowane do nauczycieli, których celem będzie uzyskanie informacji na temat realizacji programu i ewentualnej jego modyfikacji;
- analiza trudności wychowawczych, problemów szkolnych, środowiskowych, przeprowadzona przez pedagoga szkolnego, na

podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów;

- analiza dokumentów;
- obserwacja.

Załączniki do programu :

1. Plan realizacji szczegółowych celów wychowawczo-profilaktycznych
2. Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych w Szkole.